

ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TRƯỜNG ĐẠI HỌC TDTT ĐÀ NẴNG GIAI ĐOẠN 2021 - 2026

PGS. TS. Phan Thanh Hải

Trường Đại học TDTT Đà Nẵng

Tóm tắt: Bất cứ một cơ sở giáo dục đại học nào cũng có hai nhiệm vụ chính và quan trọng nhất đó là: Đào tạo và nghiên cứu khoa học (NCKH). NCKH được xem là một trong những yếu tố quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo, nâng cao vị thế và uy tín của Trường Đại học TDTT Đà Nẵng đối với xã hội, góp phần tạo ra nguồn nhân lực cho ngành TDTT đất nước, đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của xã hội. Nội dung bài viết nêu ra một số vấn đề về quan điểm phát triển Khoa học và Công nghệ, mục tiêu phát triển, định hướng phát triển về Khoa học và Công nghệ và một số giải pháp phát triển về hoạt động Khoa học và Công nghệ cho Trường đại học TDTT Đà Nẵng giai đoạn 2021 – 2026.

Từ khóa: Nghiên cứu khoa học, quan điểm, mục tiêu, định hướng, giải pháp

Abstract: Any higher education institution has two main and most important tasks: Training and scientific research. Scientific research is considered as one of the important factors in improving the quality of training, enhancing the position and prestige of Danang Sport University, contributing to creating human resources for the country's sport fields, meeting the increasing needs of society. The content of the article raises a number of issues about the perspective of Science and Technology, goals, development orientation of Science and Technology and a number of development solutions for Science and Technology activities. technology for Danang Sport University in the period of 2021 - 2026.

Keywords: Scientific research, perspective, goals, orientations, solutions

1. Đặt vấn đề

Đào tạo và nghiên cứu khoa học là hai hoạt động có mối quan hệ hữu cơ, hai nhiệm vụ cơ bản của nhà trường. Để đáp ứng được nhu cầu phát triển của xã hội trong lãnh vực TDTT, các nhà nghiên cứu, những người làm công tác khoa học, nhất là giảng viên phải là lực lượng nòng cốt trong việc nghiên cứu và ứng dụng các kết quả nghiên cứu vào mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Việc thúc đẩy mạnh cán bộ, giảng viên của nhà Trường tích cực tham gia các hoạt động

NCKH là biện pháp *quan trọng, bắt buộc - cần thiết* đáp ứng tốt hơn nhu cầu đòi hỏi của xã hội trong sự nghiệp đào tạo cán bộ TDTT cho đất nước. Trong bối cảnh giao lưu và hội nhập của nền TDTT nước ta hiện nay, để khẳng định được vai trò của NCKH trong quá trình đào tạo đội ngũ cán bộ TDTT, các trường đại học thuộc khối ngành TDTT nói chung và Đại học TDTT Đà Nẵng nói riêng luôn hướng tới mục tiêu “Mỗi trường đại học là một viện nghiên cứu”. Bởi vì, nghiên cứu khoa học có tầm quan trọng đặc biệt trong giáo

đại học và đó là con đường hiệu quả nhất để nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển năng lực sư phạm của người làm công tác giảng dạy và giáo dục. Trong những năm vừa qua, ngành giáo dục và nền khoa học công nghệ TDTT nước ta đã đạt được thành tích đáng kể là nhờ có những đóng góp không nhỏ từ hoạt động NCKH và công nghệ của đội ngũ cán bộ, giảng viên trong các trường đại học và cao đẳng nói chung.

Trường Đại học TDTT Đà Nẵng trong quá trình phát triển đã không ngừng tăng quy mô đào tạo, thực hiện chuyển đổi phương thức đào tạo từ niêm chế sang học chế tín chỉ, đổi mới phương pháp dạy – học nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, tuy nhiên trong quá trình thực tiễn, cho thấy cán bộ, giảng viên phần lớn chú trọng vào nhiệm vụ giảng dạy hơn là hoạt động nghiên cứu khoa học. Đây là một thực tế xảy ra ở tất cả các trường đại học trong phạm vi cả nước, không riêng gì ở Trường Đại học TDTT Đà Nẵng. Việc chỉ chú tâm vào giảng dạy và chạy theo giờ giảng đang trở nên một thách thức to lớn đối với việc thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu khoa học và nâng cao chất lượng giảng dạy của nhà Trường hiện nay. Trong bối cảnh nhà Trường đang nỗ lực tìm giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả cho hoạt động Khoa học và Công nghệ (KH&CN), từ cơ sở này mà chúng tôi đưa ra một số vấn đề mang tính định hướng đó là: quan điểm phát triển KH&CN, mục tiêu phát triển, định hướng phát triển về KH&CN và một số giải pháp phát triển về hoạt động KH&CN cho Trường đại học TDTT Đà Nẵng giai đoạn 2016 – 2021.

2. Quan điểm phát triển hoạt động KH&CN của Trường đại học TDTT Đà Nẵng

- Phát triển KH&CN phải thực sự trở thành động lực phát triển của Nhà trường theo Đề án phát triển Trường đại học TDTT Đà Nẵng giai đoạn 2020 – 2030; gắn liền với Chiến lược

phát triển phát triển KH&CN ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch giai đoạn 2013-2020, tầm nhìn 2030.

- Ưu tiên những nhiệm vụ KH&CN đột phá, giúp Nhà trường phát triển nhanh và bền vững.

- Khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho sáng tạo, sáng chế KH&CN; gắn nghiên cứu với ứng dụng, giải quyết các vấn đề thực tiễn đặt ra.

- Tập trung mọi nguồn lực cho phát triển KH&CN vào các lĩnh vực trọng tâm, đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động khoa học và công nghệ.

- Chủ động hội nhập quốc tế để cập nhật tri thức KH&CN tiên tiến của thế giới, thu hút các nguồn lực và chuyên gia khoa học và công nghệ có trình độ và chất lượng cao tham gia các dự án khoa học và công nghệ của Nhà trường.

3. Mục tiêu phát triển

3.1. Mục tiêu tổng quát

Phấn đấu đến năm 2026, hoạt động KH&CN thực sự trở thành động lực phát triển của Nhà trường; gắn ứng dụng KH&CN với đào tạo phát triển nguồn nhân lực; tăng cường tiềm lực nghiên cứu, nâng cao chất lượng và số lượng các nhiệm vụ KH&CN để trở thành trung tâm khoa học và học thuật về lĩnh vực TDTT khu vực miền Trung và Tây Nguyên.

3.2. Mục tiêu cụ thể

- Nâng cao năng lực của các khoa, trung tâm hiện có, hình thành mạng lưới tổ chức KH&CN đủ mạnh để triển khai các đề tài, dự án cấp Nhà nước, chương trình nghiên cứu khoa học cấp Bộ, tham gia hợp tác quốc tế trong NCKH, chuyển giao công nghệ.

- Phấn đấu giai đoạn 2021 - 2026, mỗi năm Nhà trường đề xuất và đưa vào thực hiện từ

1 - 2 đề tài, dự án cấp Nhà nước, chương trình, nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp Bộ hoặc tương đương; tăng số lượng đề tài NCKH cấp cơ sở 20 - 25%, trong đó có các công trình khoa học được công bố quốc tế.

- Đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học trong sinh viên, giúp sinh viên sớm tiếp cận và vận dụng các phương pháp, phương tiện nghiên cứu khoa học hiện đại, đồng thời tích cực tham gia các Hội nghị sinh viên NCKH ngành TDTT toàn quốc.

4. Định hướng phát triển hoạt động KH&CN

4.1. Đẩy mạnh công tác NCKH và phát triển công nghệ

- Phát triển quy mô và nâng cao chất lượng công tác NCKH, phát triển và chuyển giao công nghệ. Đẩy mạnh các hướng nghiên cứu có tính chất đa ngành, liên ngành, trọng điểm, tích hợp nhiều chuyên môn của các đơn vị nhằm tận dụng và phát huy lợi thế của Trường. Ưu tiên phát triển một số hướng KH&CN trọng điểm, lĩnh vực nghiên cứu mới. Nâng cao hoạt động xây dựng Tiêu chuẩn quốc gia và phát triển các tiêu chuẩn thành Quy chuẩn quốc gia. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, các trang thiết bị kỹ thuật tiên tiến nhằm tạo ra những sản phẩm khoa học có chất lượng cao, có ý nghĩa quan trọng đối với nền TDTT, phục vụ thiết thực các chương trình phát triển TDTT của đất nước trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4.

- Tăng cường đầu tư kinh phí cho nghiên cứu cơ bản, nhất là các lĩnh vực thế mạnh của Thể thao nước nhà, đáp ứng yêu cầu phát triển TDTT, phát triển tiềm lực KH&CN của Trường.

- Đẩy mạnh nghiên cứu ứng dụng, phát triển và chuyển giao công nghệ, phục vụ phát triển thành tích thể thao.

- Tạo bước chuyển biến mạnh mẽ trong việc ứng dụng và phát triển công nghệ cao, kỹ thuật hiện đại và công nghệ mới phục vụ trực tiếp cho việc triển khai thực hiện định hướng phát triển TDTT đến năm 2030, Kế hoạch phát triển các chương trình, đề án KH&CN đến năm 2030.

4.2. Phát triển tiềm lực khoa học và công nghệ

- Nâng cao trình độ của đội ngũ cán bộ nghiên cứu của Nhà trường theo hướng tiếp cận tới trình độ quốc tế. Xây dựng một số nhóm nghiên cứu mạnh, có đủ năng lực giải quyết những nhiệm vụ khoa học và công nghệ quan trọng của ngành. Mở rộng hướng liên kết, hợp tác với các cá nhân, tổ chức trong triển khai các đề tài nghiên cứu khoa học. Ưu tiên đầu tư có trọng tâm cho các hướng NCKH và công nghệ trọng điểm của Ngành TDTT trong từng giai đoạn cụ thể.

- Đẩy mạnh công tác đào tạo nhân lực KH&CN. Gắn kết chặt chẽ giữa đào tạo với NCKH và phát triển công nghệ theo hướng tập trung.

- Tăng cường đầu tư nâng cấp trang thiết bị để nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của các Phòng thí nghiệm.

- Đầu tư xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật, trang thiết bị theo các chuẩn quốc tế để phục vụ có hiệu quả công tác nghiên cứu phát triển TDTT.

4.3. Đẩy mạnh hợp tác quốc tế

- Đẩy mạnh các hoạt động hội nhập quốc tế về khoa học và công nghệ. Nâng cao hiệu quả hoạt động và sự hiện diện của Viện Khoa học, công nghệ TDTT thuộc trường Đại học TDTT Đà Nẵng trong các hoạt động KH&CN quốc tế (hội nghị, hội thảo, chương trình hợp tác nghiên cứu, trao đổi khoa học, công bố quốc tế, công tác quảng bá hình ảnh...).

- Tăng cường các hoạt động giao lưu, hợp tác nghiên cứu của Nhà trường với các tổ chức KH&CN có uy tín của các nước trong khu vực Đông Nam Á và các cơ quan nghiên cứu quốc tế khác.

- Tranh thủ sự ủng hộ, giúp đỡ của quốc tế để phục vụ có hiệu quả việc đổi mới công nghệ, nhất là công nghệ cao và các chương trình, đề án KH&CN quốc gia.

5. Giải pháp thực hiện phát triển KH&CN Trường ĐH TDTT Đà Nẵng giai đoạn 2021 - 2026

Một là, tập trung nguồn lực để nâng cao tiềm lực KH&CN của Nhà trường. Gắn các hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển và chuyên giao công nghệ với các chương trình phát triển TDTT của đất nước và các chương trình, đề án KH&CN các cấp khác.

Hai là, phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành, địa phương và các cơ quan nghiên cứu khác trong việc tư vấn, đề xuất các nhiệm vụ KH&CN trọng điểm phục vụ yêu cầu phát triển TDTT. Hình thành các chương trình nghiên cứu có tính đa ngành, liên ngành, trong đó có các đơn vị trực thuộc Trường cùng tham gia nghiên cứu, giải quyết những vấn đề tổng thể, có ý nghĩa chiến lược. Xây dựng các chương trình nghiên cứu mang tính đơn ngành, đa ngành, ở các quy mô rộng và các hướng nghiên cứu trọng điểm, linh hoạt, phù hợp với yêu cầu phát triển TDTT trong từng giai đoạn. Phát triển các hoạt động xây dựng Tiêu chuẩn, Quy chuẩn quốc gia.

Ba là, đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực KH&CN, kiến thức chuyên môn cho cán bộ nghiên cứu, đặc biệt là phương pháp luận nghiên cứu và khả năng chuyên giao ứng dụng kết quả nghiên cứu vào thực tế. Tạo môi trường thuận lợi để các cá

nhân, tập thể đề xuất và triển khai các nhiệm vụ KH&CN các cấp. Hướng dẫn và trao đổi kinh nghiệm với đội ngũ giảng viên, các nhà quản lý về quá trình đề xuất, đăng ký đề tài các cấp. Có cơ chế, có chính sách đài ngộ đặc thù để thu hút nhân tài, tăng cường tiềm lực cán bộ khoa học cho nhà trường

Bốn là, rà soát, hoàn thiện các văn bản quy chế, quy định, quy trình nhằm tăng cường hiệu quả quản lý khoa học và ứng dụng thực tế trong nhà trường. Xây dựng cơ chế khuyến khích, động viên đối với các công trình nghiên cứu khoa học mang tính thực tiễn, tính hiệu quả, tính khoa học cao.

Năm là, đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng kỹ thuật, trang bị phương tiện kỹ thuật để đáp ứng yêu cầu nghiên cứu khoa học, phát triển và tạo ra sản phẩm mới mẻ.

Sáu là, đẩy mạnh hợp tác, liên kết trong nghiên cứu khoa học với các trường đại học trong khối ngành TDTT và các tổ chức, cơ quan đoàn thể, viện nghiên cứu trong nước cũng như quốc tế nhằm tranh thủ sự hỗ trợ về chuyên gia, về đào tạo cán bộ khoa học, về tài chính để phát triển tiềm lực khoa học và công nghệ của Nhà trường. Tổ chức các hoạt động học tập, tham quan, khảo sát thực tế các mô hình nghiên cứu KH&CN điển hình, thành công ở các Trường, Trung tâm, Viện trong khối ngành để học tập kinh nghiệm.

6. Kết luận

Xu hướng của thế giới ngày nay là tiến tới toàn cầu hóa và kinh tế tri thức, dựa trên nền tảng sáng tạo khoa học và công nghệ. Hướng tới chủ trương “*Nói không với đào tạo không đạt chuẩn và không theo nhu cầu xã hội*”, đặc biệt trong bối cảnh chung của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4, thì việc đẩy mạnh NCKH, ứng

dụng công nghệ trong hoạt động giáo dục được xem như là một trong những tiêu chí quan trọng, bắt buộc để đáp ứng nhu cầu phát triển của xã hội và nâng cao sự phát triển của cơ sở giáo dục đại học. Trong xu thế chung đó, cùng với tiềm năng phát triển của mình với các đề xuất giải pháp đã đề ra, tin tưởng rằng giai đoạn 2021-

2026, Trường Đại học TDTT Đà Nẵng sẽ có sự phát triển mạnh mẽ trong hoạt động KH&CN, thành công hơn nữa trong lĩnh vực hợp tác, liên kết với các đơn vị về triển khai ứng dụng và chuyển giao công nghệ, thực sự trở thành trung tâm khoa học và học thuật về lĩnh vực TDTT khu vực miền Trung và Tây Nguyên./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Luật Khoa học và Công nghệ số 29/2013/QH13.
- [2]. Quyết định số 2289/ QĐ-TTg ngày 31/12/2020 của Thủ tướng Ban hành Chiến lược quốc gia về Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đến năm 2030.
- [3]. Quyết định số 4227/QĐ-BVHTTDL ngày 29/11/2013 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, ban hành Chiến lược phát triển khoa học và công nghệ ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch giai đoạn 2013-2020, tầm nhìn 2030.
- [4]. Đề án phát triển Trường Đại học TDTT Đà Nẵng giai đoạn 2021 – 2030.